

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-09-19
SKN/2022:1

Delårsrapport per augusti 2023

Förslag till beslut

Skolnämnden tar del av delårsrapport per augusti 2023.

Skolnämnden beslutar att förlänga avtalet med nuvarande leverantör av mat till förskolor och skolor med ett år.

Sammanfattning

Under perioden har det kommit en ny befolkningsprognos för Solna stad. Prognosen visar på en dämpning av befolkningsökningen för barn i åldern 6-18 år jämfört med prognosen daterad september 2022 vilket är den prognos som budget 2023 baseras på. Sänkningen härrör sig dels till att utfallet av antal folkbokförda i staden för år 2022 blev lägre än prognostiserat, dels på sänkt fertilitetsantagande och senarelagda byggnationer av bostäder.

Utifrån ändringarna i skollagen bytte Solna grundsärskola och Solna gymnasiesärskola namn till Solna anpassad grundskola och Solna anpassad gymnasieskola. Namnbytet gäller från den 2 juli 2023.

Den 15 december beslutade skolnämnden att återöppna Skytteholmsskolans mellanstadium. Införandet av årskurs 4–6 sker stegvis och i augusti startade två klasser i årskurs 4. För att ta del av medborgares åsikter om skola på Tallbackatomten genomfördes en medborgardialog och en enkät i juni.

Nämndens mål bedöms uppfyllas till stor del. Nämndens uppdrag att tillsammans med andra nämnder utreda förutsättningarna att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor är slutfört.

Den officiella statistiken med resultat för läsåret publiceras under september. När det gäller elever i Solnas kommunala skolor har preliminära resultat hämtats från stadens lärportal Infomentor. De preliminära elevresultaten för årskurs 9 på Solnas kommunala skolor visar på en liten förbättring jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen och det genomsnittliga meritvärdet har ökat jämfört med föregående år. Andelen elever med behörighet till yrkesprogram har minskat något jämfört med föregående år.

Svarsfrekvensen på enkäten ligger på motsvarande nivå som föregående år för båda årskurserna. Resultatet för årskurs 5 visar att 80 procent av eleverna i kommunala skolor svarat att de känner sig trygga i skolan, vilket är lägre än föregående år. Resultatet för elever i årskurs 8 ligger på

samma nivå som föregående år. Trygghet och studiero är fortsatt ett utvecklingsområde för verksamheten.

Verksamhetens nettokostnad för perioden är 691,2 mkr, vilket är 4,0 mkr lägre än budgeterad nettokostnad. Avvikelsen mot budget beror främst på lägre kostnader för köp av huvudverksamhet, bidrag till friskolor, för grundskolan. Jämfört med föregående år är nettokostnaden 55,7 mkr (8,8 %) högre. Avvikelsen från föregående år förklaras av volym- och kostnadsökningar som också kompenseras för i nämndens ram.

Nämndens helårsprognos visar en budget i balans.

Nämnden har inget investeringsutfall för perioden. Nämndens investeringsprognos för året uppgår till 0,0 mkr, vilket är en avvikelse på 4,0 mkr.

Handlingar

Bilaga 1 Uppföljning avtal för matentreprenad lå 22-23

Bilaga 2 Uppföljning av kränkande behandling

Fredrik Nordvall
Förvaltningschef

Maria Gyllenberg
Avdelningschef

SOLNA STAD

Delårsrapport augusti 2023

SKOLNÄMNDEN

SKN/2022:1 Behandlas på skolnämnden den 19 oktober 2023

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	4
Mål och uppdrag.....	5
Ekonomisk analys.....	8
Väsentliga personalförhållanden	11
Tvärsektoriella frågor	12
Förväntad utveckling.....	14
Konkurrensutsättning.....	14
Intern kontroll.....	15

Bilagor

Bilaga 1: Uppföljning avtal för matentreprenad lå 22-23

Bilaga 2: Uppföljning av kränkande behandling 1 januari - 30 juni 2023

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Under perioden har det kommit en ny befolkningsprognos för Solna stad. Prognosen visar på en dämpning av befolkningsökningen för barn i åldern 6-18 år jämfört med prognosen daterad september 2022 vilket är den prognos som budget 2023 baseras på. Sänkningen härrör sig dels till att utfallet av antal folkbokförda i staden för år 2022 blev lägre än prognostiserat, dels på sänkt fertilitetsantagande och senarelagda byggnationer av bostäder.

Utifrån ändringarna i skollagen bytte Solna grundsärskola och Solna gymnasiesärskola namn till Solna anpassad grundskola och Solna anpassad gymnasieskola. Namnbytet gäller från den 2 juli 2023.

Den 15 december beslutade skolnämnden att återöppna Skytteholmsskolans mellanstadium. Införandet av årskurs 4–6 sker stegvis och i augusti startade två klasser i årskurs 4. För att ta del av medborgares åsikter om skola på Tallbackatomten genomfördes en medborgardialog och en enkät i juni.

Nämndens mål bedöms uppfyllas till stor del. Nämndens uppdrag att tillsammans med andra nämnder utreda förutsättningarna att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor är slutfört.

Den officiella statistiken med resultat för läsåret publiceras under september. När det gäller elever i Solnas kommunala skolor har preliminära resultat hämtats från stadens lärportal Infomentor. De preliminära elevresultaten för årskurs 9 på Solnas kommunala skolor visar på en liten förbättring jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen och det genomsnittliga meritvärdet har ökat jämfört med föregående år. Andelen elever med behörighet till yrkesprogram har minskat något jämfört med föregående år.

Svarsfrekvensen på enkäten ligger på motsvarande nivå som föregående år för båda årskurserna. Resultatet för årskurs 5 visar att 80 procent av eleverna i kommunala skolor svarat att de känner sig trygga i skolan, vilket är lägre än föregående år. Resultatet för elever i årskurs 8 ligger på samma nivå som föregående år. Trygghet och studiero är fortsatt ett utvecklingsområde för verksamheten.

Verksamhetens nettokostnad för perioden är 691,2 mkr, vilket är 4,0 mkr lägre än budgeterad nettokostnad. Avvikelsen mot budget beror främst på lägre kostnader för köp av huvudverksamhet, bidrag till friskolor, för grundskolan. Jämfört med föregående år är nettokostnaden 55,7 mkr (8,8 %) högre. Avvikelsen från föregående år förklaras av volym- och kostnadsökningar som också kompenseras för i nämndens ram.

Nämndens helårsprognos visar en budget i balans.

Nämnden har inget investeringsutfall för perioden. Nämndens investeringsprognos för året uppgår till 0,0 mkr, vilket är en avvikelse på 4,0 mkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Ny lagstiftning

I juni 2022 fattade regeringen beslut om flera ändringar i skollagen som syftar till stärkt elevhälsa och utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Ändringarna började att gälla den 2 juli 2023. Några av ändringarna rör benämningar som förekommer i skollagen:

- Grundsärskolan byter namn till anpassade grundskolan.
- Gymnasiesärskolan byter namn till anpassade gymnasieskolan.
- Benämningen träningskola tas bort.
- Uttrycket utvecklingsstörning ersätts av intellektuell funktionsnedsättning.

Utifrån ändringarna i skollagen bytte Solna grundsärskola och Solna gymnasiesärskola namn till Solna anpassad grundskola och Solna anpassad gymnasieskola. Namnbytet gäller från den 2 juli 2023.

Befolkningsprognos

Under perioden har det kommit en ny befolkningsprognos för Solna stad. Prognosen visar på en dämpning av befolkningsökningen för barn i åldern 6-18 år jämfört med prognosen daterad september 2022 vilket är den prognos som budget 2023 baseras på. Sänkningen härrör sig dels till att utfallet av antal folkbokförda i staden för

år 2022 blev lägre än prognostiserat, dels på sänkt fertilitetsantagande och senarelagda byggnationer av bostäder. För åldrarna 6 - 15 år är den prognostiserade befolkningsökningen fram till år 2031 minskad med 314 barn jämfört med prognosen i september 2022. Den största delen av minskningen avser barn i åldern 6-9 år (-188). Motsvarande jämförelse för åldrarna 16 - 19 år, gymnasieungdomar, visar på en minskning med 46 elever.

Skolororganisationen

Den 15 december beslutade skolnämnden att återöppna Skytteholmsskolans mellanstadium. Införandet av årskurs 4–6 sker stegvis och i augusti startade två klasser i årskurs 4. För att ta del av medborgares åsikter om skola på Tallbackatomten genomfördes en medborgardialog och en enkät i juni.

Kvalitetsgranskning

Under vårterminen 2023 genomförde Skolinspektionen en kvalitetsgranskning om grundskolors arbete för inkludering med fokus på tillgänglighet i lärmiljön kopplat till neuropsykiatriska svårigheter. Råsunda skola är en av de skolor som besöktes inom ramen för granskningen. Syftet med den tematiska kvalitetsgranskningen är att granska skolors arbete för att skapa en tillgänglig lärmiljö som en del i en inkluderande utbildning, med särskilt fokus på de utmaningar i lärmiljön som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter. Granskningen avgränsades till grundskolors årskurser 7-9. Den tematiska kvalitetsgranskningen sammanfattas i en slutrapport hösten 2023.

Ukraina

Under perioden började 13 elever från Ukraina i stadens skolor. Skolorna rapporterar att flera av eleverna som kommit under hösten 2022 och våren 2023 har stora kunskapsluckor och ett stort behov av psykosocialt stöd. Skolorna genomför insatser som gruppsamtal, individsamtal och undervisning i grupper med få elever för att skapa större trygghet och möjlighet till lärande.

Lokaler och gårdar

Under sommaren 2023 inleddes en omfattande upprustning av Råsunda skolas lågstadiegård och på skolans mellanstadium påbörjades byte av fönster och renovering av fasad. Råsundas högstadiegård tillfördes nya ytor och utrustning.

Lovskola

Utöver den obligatoriska lovskolan har även lovskola organiserats på påsklov och sportlov. Verksamheterna ansvarar själva för respektive lovskola vilket är positivt för eleverna. Under de två sista sommarveckorna 2023 organiserades naturskola för eleverna i årskurs F-3 på Parkskolan.

Personuppgiftsincidenter

Under perioden har sju anmälningar om personuppgiftsincidenter inkommit till skolnämnden. Ingen av dessa incidenter har bedömts vara av den karaktär att de har anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Under samma period föregående år inkom tio anmälningar till nämnden. Personuppgiftsincidenterna har i huvudsak rapporterats av systemleverantörerna Tieto, Infomentor, Indra och Prorenata. Personuppgiftsincidenter har ofta inträffat i samband med systemuppdateringar som påverkat exempelvis behörighetsbegränsningar och systemrättningar. Några anmälningar har rört handhavandefel såsom felskickade personuppgifter, spridning av e-postadresser och rutinavvikelse gällande uppdatering av kontaktuppgifter.

Kvalitetsdeklarationer

Kvalitetsdeklarationerna går i linje med läroplanernas uppdrag och följs upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. En kvalitetsdeklaration för anpassade gymnasieskolan ska tas fram under 2023 och kvalitetsdeklarationen för anpassade grundskolan samt för fritidshem revideras i och med namnbyte.

Anmälan om kränkande behandling

Solnas skolor arbetar utifrån en aktuell likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling. Anmälningar om kränkande behandling hanteras numera i ett digitalt system som underlättar uppföljningen. En sammanfattande rapport för samtliga kränkningssärenden under vårterminen finns med som en bilaga till delårsrapporten.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer,

strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Skolnämndens ansvarsområden

Skolnämnden ansvarar för att barn och ungdomar mellan 6-16 år får sina behov av omsorg och obligatorisk utbildning tillgodosedda. Detta kan ske antingen inom egna grund- och anpassad grundskoleverksamheter eller genom att vårdnadshavare väljer skola och omsorg i andra kommuners eller enskilda huvudmäns regi. Nämnden ansvarar även för gymnasiet och anpassade gymnasieskolan. Eftersom eleverna har rätt att söka skola kan utbildningen antingen ske inom kommunens egen gymnasieskola eller anpassade gymnasieskola eller i en skola i annan kommun eller enskild huvudmans regi. I nämndens ansvarsområde ingår också godkännande och tillsyn för fristående fritidshem, det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar som lämnat grundskolan, sjukhusskolan och ungdomsmottagningen.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2023 med inriktning för 2024-2025 beslutat om nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Kommunfullmäktiges beslutade mål för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

- Målet uppfylls i år
- Målet uppfylls till stor del i år
- Målet uppfylls delvis i år

- Målet uppfylls inte i år

En sammanfattning av bedömningarna för nämndmålen ser ut så här:

Nämndmål
▲ Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet.
▲ Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar.

Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet.

- ▲ Målet uppfylls till stor del i år

Uppföljning av nämndmålen sker dels genom nyckeltal, dels genom beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Eleveresultat	Lå 22/23	Lå 21/22	Lå 20/21
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)		80,9	81,6
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	79,0	76,0	73,9
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, Stockholms län, kommunala skolor, andel (%)		78,3	79,2
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)		89,4	90,2
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	87,3	88,4	86,0
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, Stockholms län, kommunala skolor, andel (%)		87,5	88,6
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)		253	255,0
Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	237,9	235,9	238,9
Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde, Stockholms län, kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)		238,2	240,7

Den officiella statistiken med resultat för läsåret publiceras först i slutet av september och av den anledningen redovisas inte resultaten för läsåret 2022/2023 när det gäller hemkommunen (folkbokförda i Solna) samt för Stockholms län i tabellen ovan. När det gäller elever i Solnas kommunala skolor har preliminära resultat för läsåret 2022/2023 hämtats från stadens lärportal Infomentor.

De preliminära elevresultaten för årskurs 9 på Solnas kommunala skolor visar på en liten förbättring jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har ökat från 76,0 procent till 79,0 procent jämfört med föregående år. Även det genomsnittliga meritvärdet har ökat till 237,9 jämfört med 235,9 föregående år. Andelen elever med behörighet till yrkesprogram har minskat något från 88,4 procent till 87,3 procent.

Aktiviteter utifrån nämndens strategi för förbättrade kunskapsresultat, som bidrar till måluppfyllelse är:

- **Genomföra handlingsplan för ökad närvaro**
Under föregående år upprättades en handlingsplan för ökad närvaro. Kompetensutvecklingsinsatser kopplat till handlingsplanen har genomförts för samtliga verksamheter som en del i metodutvecklingen. Likvärdiga mallar och rutiner för frånvarorapportering har tagits fram och implementerats på samtliga enheter. Skolorna ska aktivt arbeta för att främja närvaro samt, i ett tidigt skede upptäcka, utreda och åtgärda frånvaro.
- **Fortsatt arbete med *En lärarroll i förändring***
Olika sätt att avlasta lärarna och öka tillgången till behöriga lärare prövas och utvecklas vidare. De sociala mentorernas roll har förtydligats och avgränsning av olika arbetsuppgifter har givit positiva resultat. Socialpedagoger har anställts i några verksamheter för operativt arbete med eleverna.
- **Fortsatt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet**
Arbetet för att säkerställa kvalitet och likvärdighet på samtliga enheter har fortsatt. Under våren har kvalitetsdialoger genomförts med rektorerna för att synliggöra resultat och processer på enheten. Inhämtande av underlag för analyser av resultaten har underlättats genom att dokumentation nu sker i ett nytt systemstöd.
- **Ta fram åtgärder för att öka andelen gymnasieelever som genomgår utbildningen på tre år**
En förvaltningsövergripande arbetsgrupp har startats där handläggare för det kommunala aktivitetsansvaret och studie- och yrkesvägledare träffas för att tillsammans förbättra övergången från grundskola till gymnasiet.

- **Planera för framtida skolförsörjning**

För att ta del av medborgares åsikter om skola på Tallbackatomten har en enkät och medborgardialog genomförts. Under våren hölls även samrådsmöten med rektorer om hållbara skolorganisationer och en projektplan för den nya f-3 i Järvastaden togs fram.

Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar.

 Målet uppfylls till stor del i år

Uppföljning av nämndmålen sker dels genom nyckeltal, dels genom beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Skolinspektionen genomför skolenkäten för årskurserna 5 och 8 i respektive kommun vartannat år.

Skolinspektionen har beslutat att det från år 2022 är elever i årskurs 8 som ska svara på skolenkäten i stället för elever i årskurs 9. Nedan finns resultatet för årskurs 9 redovisat för 2021 för att årets resultat ska kunna jämföras med tidigare år, dessa värden är markerade med en *.

Elevenkät Känner du dig trygg i skolan? andel positiva svar %	2023	2022	2021
Elever i åk 5 kommunal skola	80,0	89,0	85,4
Elever i åk 5 fristående skola	-	89,0	86,6
Elever i åk 5 samtliga skolor som svarar på Skolinspektionens skolenkät	83,0	85,0	86,0
Elever i åk 8 kommunal skola	75,0	75,0	79,6 *
Elever i åk 8 fristående skola	-	86,0	83,2 *
Elever i åk 8 samtliga skolor som svarar på Skolinspektionens skolenkät	78,0	80,0	-

Svarsfrekvensen på enkäten ligger på motsvarande nivå som föregående år för båda årskurserna. För årskurs 5 är svarsfrekvensen 85 procent (84 % år 2022) och för årskurs 8, 81 procent (81 % år 2022). Resultatet för årskurs 5 visar att 80 procent av eleverna i kommunala skolor svarat att de känner sig trygga i skolan, vilket är lägre än föregående år (89 %) och riket (83 %). Resultatet för elever i årskurs 8 ligger på samma nivå som föregående år och visar att trygghet och studiero fortsatt är ett utvecklingsområde för verksamheten.

Aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- **Fortsätta arbetet med trygghet och studiero**

Resultat från analyser visar att de yngre eleverna känner sig mer trygga än de äldre eleverna. Flera insatser har införts för de yngre som strukturerade rastaktiviteter som leds av vuxna, värdegrundsövningar och tydlighet i ordningsregler. Ökad likvärdighet i förhållningssätt och rutiner är prioriterat för de äldre eleverna. Det pågående samarbetet med stiftelsen Friends innefattar bland annat enkäter, elevträffar och personalutbildning.

- **Följa upp insatser för elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd**

Systemstöd för att underlätta uppföljning av insatser och stöd har implementerats under läsåret 22/23 och förväntas vara i full kapacitet under läsåret 23/24.

- **Fortsatt utveckling av undervisningen**

Samtliga skolor arbetar utifrån behov med projektet Tillgängligt lärande som är ett prioriterat projekt. Projektet syftar till att anpassa undervisningen för elevers olika behov och fokuserar på differentierad undervisning, formativ bedömning, explicit undervisning och ledarskap.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges beslutade uppdrag för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Status för uppdragen bedöms enligt:

- Uppdraget är slutfört
- Uppdraget pågår enligt plan
- Uppdraget pågår med avvikelser

! Uppdraget avbrutet eller har inte startat.

Uppdrag
<p>🟢 Kommunstyrelsen och skolnämnden får i uppdrag att revidera skolförsörjningsplanen.</p>
<p>✅ Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med skolnämnden, förskolenämnden och tekniska nämnden utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor.</p>

Kommunstyrelsen och skolnämnden får i uppdrag att revidera skolförsörjningsplanen.

🟢 Uppdraget pågår enligt plan.

Uppdraget att revidera skolförsörjningsplanen pågår enligt plan. Planens syfte är att långsiktigt säkra den framtida skolförsörjningen och att skollokaler i staden ska ge eleverna en studiemiljö som stödjer lärande. Hittills under året har stadens befolkningsprognos analyserats och en utredning av kapacitet och standard i befintliga skolor har gjorts. För att ta del av medborgares åsikter om skola på Tallbackatomten har en enkät och medborgardialog genomförts. Under våren hölls även samrådsmöten med rektorer om hållbara skolorganisationer och en projektplan för den nya f-3 i Järvastaden togs fram. Planen fastslås i skolnämnden i november och redovisas för kommunstyrelsen i december.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med skolnämnden, förskolenämnden och tekniska nämnden utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor.

✅ Uppdraget är slutfört.

Uppdraget är slutfört. I arbetet med skolförsörjningsplan och förskoleförsörjningsplan har möjligheten till fler tillagningskök undersökts. Redan idag tillagas maten som serveras på stadens förskolor och skolor i Solna. Cirka hälften av stadens förskolor har egna tillagningskök, resterade förskolor får mat levererat som är tillagad på stadens skolor. Vid nybyggnation beaktas fortsättningsvis den politiska ambitionen om tillagningskök i nya förskolor och skolor.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Verksamhetens nettokostnad för perioden är 691,2 mkr, vilket är 4,0 mkr lägre än budgeterad nettokostnad. Avvikelsen mot budget beror främst på lägre kostnader för köp av huvudverksamhet, bidrag till friskolor, för grundskolan. Jämfört med föregående år är nettokostnaden 55,7 mkr (8,8 %) högre. Avvikelsen från föregående år förklaras av volym- och kostnadsökningar som också kompenserats för i nämndens ram.

På intäktssidan visar bidrag ett något högre utfall än budgeterat, vilket beror på att det varit högre bidrag från Migrationsverket än beräknat. Jämfört med föregående år är intäkterna 11,2 mkr lägre, vilket främst avser bidrag från staten kopplat till pandemin som betalades ut under 2022.

På kostnadssidan är personalkostnaderna högre än budgeterat. Avvikelsen beror till del på att det varit något högre sjuklöner och vikariekostnader än budgeterat för perioden (se även kommentarer under rubriken Verksamhet i egen regi). Kostnader för köp av verksamhet/tjänst, bidrag till friskolor och andra kommuner, har varit lägre än budgeterat för perioden, vilket främst avser grundskolan. Övriga kostnader, som avser läromedel och datorer, visar på ett högre utfall än budgeterat vilket beror på att de stora inköpen för året görs inför läsårsstart och belastar främst augusti månad. Jämfört med föregående år är kostnaderna 44,5 mkr högre. Avvikelsen beror främst på volym- och kostnadsökningar som också kompenserats för i nämndens ram.

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	21,6	20,5		0,2	32,0	32,0	0,0
Hyror och arrenden	0,4	0,5		0,3	0,2	0,2	0,0
Bidrag	53,9	61,4		7,5	69,7	76,7	7,0
Försäljning av verksamhet	68,0	72,7		0,1	101,9	101,9	0,0
Övriga intäkter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	143,9	155,1	-7,2 %	8,1	203,8	210,8	7,0
Personalkostnader	-302,8	-291,3		-17,6	-427,7	-443,5	-15,8
Köp av verksamhet/tjänster	-431,8	-402,9		15,1	-670,3	-661,6	8,7
Lokalkostnader	-71,4	-69,6		1,1	-108,8	-108,8	0,0
Kapitalkostnader	-1,5	-1,9		0,0	-2,3	-2,3	0,0

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Övriga kostnader	-27,7	-24,9		-2,7	-37,5	-37,5	0,0
Summa kostnader	-835,1	-790,6	5,6 %	-4,0	-1 246,6	-1 253,7	-7,1
Verksamhetens nettokostnader	-691,2	-635,5	8,8 %	4,0	-1 042,9	-1 042,9	0,0

Nämndens helårsprognos visar en budget i balans.

Årets intäkter i form av bidrag från staten beräknas bli 7,0 mkr högre än budgeterat. Avvikelsen avser statsbidrag från Migrationsverket för asylsökande barn samt bidrag från Skolverket för inköp av läromedel.

På kostnadssidan prognostiseras personalkostnaderna att bli 15,8 mkr högre än budgeterat baserat på utfallet för perioden samt att lönekostnader för personal på Naturskolan inte varit budgeterade. Kostnaderna för köp av verksamhet/tjänster, bidrag till friskolor och andra kommuner, prognostiseras bli lägre än budgeterat.

Prognosen för övriga intäkts- och kostnadsposter visar på en budget i balans.

Osäkerheter i prognosen är kostnader för Naturskolan som vid årsskiftet fördes över till skolnämnden inför att Överjärva gård AB ska fusioneras med Råsunda Förstads AB. Årskostnaden för Naturskolan beräknas till 3,2 mkr. Andra osäkerheter som kan påverka årsutfallet är rörligheten av elever mellan enheter i egen regi och fristående enheter, vilket gör relevantalet osäkert. Avstämningen för gymnasiet ligger den 15 september och fram till dess är prognosen för antal elever osäker.

Verksamheter

Verksamheter (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Nämnd	-0,5	-0,4		0,0	-0,7	-0,7	0,0
Förskoleklass, grundskola & fritidshem	-511,2	-464,6		5,8	-775,6	-771,6	4,0
Anpassad grundskola	-22,7	-22,8		1,8	-36,8	-36,8	0,0
Gymnasieskola	-125,1	-116,6		-6,1	-180,0	-184,0	-4,0
Anpassad gymnasieskola	-6,0	-9,2		1,1	-9,0	-9,0	0,0
Ungdomsmottagning	-1,7	-1,2		0,1	-2,7	-2,7	0,0
Gemensam verksamhet	-24,0	-20,7		1,3	-38,1	-38,1	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-691,2	-635,5	8,8	4,0	-1 042,9	-1 042,9	0,0

Grundskola, förskoleklass och fritidshem

Nettokostnaden för verksamheten är något lägre än budget för perioden. Det är främst kostnader för bidrag till friskolor som är lägre än budgeterat. Helårsprognosen visar på en positiv avvikelse på 4,0 mkr. Avvikelsen avser lägre kostnader för bidrag till friskolor jämfört med budget. Osäkerheten i prognosen är kopplat till relevantalet och resultatet i egen regi under hösten.

Anpassad grundskola

Nettokostnaden för verksamheten följer i stort budget för perioden och helårsprognosen visar en budget i balans. Antalet elever följer planen för perioden.

Gymnasieskola

Nettokostnaden för verksamheten har varit något högre än budgeterat för perioden. Avvikelsen avser främst lägre intäkter än beräknat för elever från andra kommuner samt högre kostnader för köp av huvudverksamhet. Avstämning för gymnasiet är den 15 september vilket gör att antalet elever för höstterminen fortfarande är osäkert. Helårsprognosen visar på en negativ avvikelse om 4,0 mkr och baserar sig för utfallet för vårterminen.

Anpassad gymnasieskola

Nettokostnaden för verksamheten är något lägre än budget för perioden men helårsprognosen visar på en budget i balans.

Ungdomsmottagning

Nettokostnaden för verksamheten är något lägre än budget för perioden men helårsprognosen visar på en budget i balans.

Gemensamma kostnader

Nettokostnaden för perioden visar på en något lägre kostnad än budgeterat för perioden. Helårsprognosen visar

på en budget i balans.

Verksamhet i egen regi

Utfallet för verksamhet i egen regi visar på en nettokostnad på 92,6 mkr vilket är 6,8 mkr högre än budgeterat för perioden. Avvikelsen mot budget beror på att det varit högre personalkostnader än beräknat för perioden. De ökade personalkostnaderna beror till största del på att flera enheter inte lyckats anpassa verksamheten till de nya förutsättningarna med ett minskat antal elever. Det har även varit högre kostnader än beräknat för sjuklöner och vikarier på några enheter. Jämfört med samma period föregående år är nettokostnaden 8,7 mkr högre och avvikelsen beror på ökade personalkostnader.

Intäkterna för bidrag visar ett högre utfall än budgeterat för perioden. Det är främst bidrag från Migrationsverket för elever från Ukraina som blivit högre än beräknat. Den interna intäkten, elevpeng, för grundskola visar på en positiv avvikelse jämfört med budget för perioden. Avvikelsen stämmer väl överens med planen att det är något fler elever under våren jämfört med vad som budgeterats för under hösten. Jämfört med föregående år är intäkterna för bidrag 5,9 mkr lägre vilket beror på de tillfälliga bidrag som betalades ut av Skolverket (Skolmiljarden) och Försäkringskassan (kompensation för sjuklönekostnader) på grund av pandemin. När det gäller interna intäkter, elevpeng, är intäkten 9,2 mkr högre vilket beror på höjningen av elevpengen inför 2023.

På kostnadssidan är det främst personalkostnaderna för grundskolan som är högre än budgeterat för perioden. Förutom ökade sjuklönekostnader och vikariekostnader under årets första månader är det också personalkostnader som till del är kopplade till de högre statsbidragen från Migrationsverket och Skolverket. Jämfört med föregående år är det främst personalkostnader (10,7 mkr), lokalkostnader (3,6 mkr) och kostnader för mat (2,0 mkr) som har ökat.

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Hyror och arrenden	0,4	0,5		0,3	0,2	0,2	0,0
Bidrag	28,6	34,5		6,6	32,9	40,0	7,1
Försäljning av verksamhet	0,4	1,6		0,2	0,3	0,3	0,0
Övriga intäkter	271,2	262		3,0	402,3	402,3	0,0
Summa intäkter	300,6	298,6	2,3	10,1	435,7	442,8	7,1
Personalkostnader	-282,1	-271,4		-17,6	-396,6	-411,7	-15,1
Köp av verksamhet/tjänster	-26,5	-25,4		1,8	-42,4	-42,4	0,0
Lokalkostnader	-70,2	-66,6		1,0	-106,8	-106,8	0,0
Kapitalkostnader	-1,0	-1,3		0,0	-1,5	-1,5	0,0
Övriga kostnader	-13,5	-17,8		-2,1	-17,0	-17,0	0,0
Summa kostnader	393,2	-382,5	4,1	-17,0	-564,4	-579,4	-15,0
Verksamhetens nettokostnader	92,6	-83,9	10,3	-6,8	-128,6	-136,6	-8,0

Helårsprognosen för egen regi visar på en negativ avvikelse om 8,0 mkr jämfört med budget. Den negativa avvikelsen avser främst att prognosen för personalkostnader, främst för grundskolan, visar på högre kostnader än budgeterat. Avvikelsen beror på att flera av grundskoleenheterna inte klarat av att anpassa sin verksamhet utifrån de faktiska elevantalen. Jämfört med vårterminen 2022 har antalet elever i grundskolor i egen regi minskat med cirka 80 elever vilket motsvarar 5-7 mkr lägre intäkter för enheterna. Det genomsnittliga antalet elever per klass har sjunkit från 25,6 till 25,1.

Bidrag från staten prognostiseras bli 7,1 mkr högre än budgeterat. Avvikelsen avser främst bidrag från Migrationsverket. Prognosen för personalkostnader visar en ökad kostnad på 15,1 mkr.

Övriga intäkts- och kostnadsposter visar endast mindre avvikelser jämfört med budget.

Osäkerheter i prognosen avser främst antalet elever i verksamheten under hösten. Skolvalet är genomfört men det är fortfarande en rörlighet av elever mellan enheter i egen regi och fristående enheter vilket gör elevantalet osäkert.

Investeringsredovisning

Nämnden har inget investeringsutfall för perioden. Nämndens investeringsprognos för året uppgår till 0,0 mkr vilket är en avvikelse på 4,0 mkr. Avvikelsen beror på att nämnden inte har något anskaffningsbehov av inventarier under året som klassas som en investeringsutgift.

Investeringsredovisning (mkr)	2023	2022	Differens 23/22	Återstår av årsbudget	Budget	Prognos	Prognosavvikelse
Verksamhetens investeringar	0,0	0,0	0,0	4,0	4,0	0,0	4,0

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensutveckling och kompetensförsörjning

Genom att bedriva en verksamhet med hög kvalitet och en stabil organisation blir staden en attraktiv arbetsgivare. För att säkra kompetensförsörjningen pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete utifrån antagen "Strategi för kompetensutveckling och karriärvägar inom förskola och skola". Förvaltningen arbetar även med att säkra kompetensförsörjningen av lärare på lång sikt genom "En lärarroll i förändring".

Sedan den 1 juli 2022 gäller nya läroplaner och kursplaner i grundskolan, anpassade grundskolan, sameskolan och specialskolor. Skolorna har LGR 22 som ett prioriterat utvecklingsområde och under vårterminen 2023 har det varit fokus på det centrala innehållet och bedömning.

En rektor i grundskolan slutförde under våren rektorsutbildningen på Uppsala universitet. Utbildningen är en treårig statlig befattningsutbildning som riktar sig till skolledare och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i förskola, fritidshem och skola.

Årets SETT-mässa (Scandinavian Education Technology Transformation) anordnades i april och flera representanter från barn- och utbildningsförvaltningen deltog. På SETT presenteras det senaste inom pedagogik och utveckling för förskola och skola. Årets mässa hade fokus på hur barn lär sig.

För att stimulera kollegialt lärande driver förvaltningen bland annat ett nätverk för lärare i förskoleklass. Under perioden har nätverket genomfört kollegialt lärande kopplat till matematik, studiebesök och fortbildning vid Naturskolan och projektet Hitta vilse. För tredje gången arrangerades även kollegialt lärande där medarbetare i fritidshem bjöds in till en av skolornas fritidshem och fick ta del av goda exempel från verksamheten.

Samtliga lärare i grundskolan och anpassade grundskolan samt personal i elevhälsan började höstterminen med en föreläsning kring barns och ungas liv på sociala medier och vilken roll skolan och skolans personal spelar i att stödja elever i den digitala och reella verkligheten.

Medarbetarengagemang

Medarbetarundersökningen HME genomfördes under oktober och november 2022 med ett resultatvärde på 80,0 för år 2022 mot 79,1 för år 2021 och 76,9 år 2020. Svarsfrekvensen var hög, 90 procent.

Resultaten har redovisats i samtliga verksamheter och handlingsplaner har tagits fram lokalt tillsammans med medarbetarna.

Lika rättigheter och möjligheter

Medarbetarsamtal genomförs kontinuerligt med samtliga medarbetare. Alla vakanta tjänster har utlysts och kompetensbaserade frågor används vid rekrytering av medarbetare till nämndens verksamheter.

Att förutsättningar finns för att bedriva ett aktivt arbete med likabehandlingsfrågor har säkerställts genom att ett utbildningspaket kring likabehandling finns tillgängligt i Kompetensportalen för alla chefer att använda.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har minskat från 8,9 procent 2022 till 7,5 procent 2023. Det är främst inom förskolan som sjukfrånvaron har minskat men även en minskning har skett på skolorna. Grundskolornas sjukfrånvaro ligger nu på en lägre nivå (6,4 %) jämfört med samma period innan pandemin 2019 (6,7 %).

En nyckelfaktor för att främja en hög frisknärvaro är att fortsätta att bedriva ett kvalitativt och systematiskt arbetsmiljöarbete samt kontinuerlig uppföljning och samtal kring frånvaro och rehabilitering.

Periodutfall	2023	2022	Förändring
Antal anställda	1 229	1 210	19
- varav kvinnor	960	942	18
- varav män	269	268	1
Antal årsarbetare i snitt	1 133,5	1 116,8	16,7
Sjukfrånvaro, %	7,5	8,9	-1,4

Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	-	80,0	
Fotnoter:			
<i>Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.</i>			
<i>HME-undersökning genomförs vanligtvis varje höst.</i>			

Tvärsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärsektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärsektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärsektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling samt för att rusta barn och unga för en framtid i en värld med täta kontakter över nations- och kulturgränser. Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under perioden.

Det internationella arbetet bedrivs dels förvaltningsövergripande, dels inom ramen för skolornas systematiska kvalitetsarbete. Det förvaltningsövergripande arbetet har fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling medan skolornas arbete även fokuserar på att rusta barn och unga för framtiden och genomsyras av ett värdegrundsarbete. Samarbete med andra länder ökar elevernas förmåga att verka i en globaliserad värld.

Långsiktiga relationer - framgångsfaktor i internationellt arbete

Framgångsfaktorer är att skapa en tydlig struktur för det internationella arbete där olika aktiviteter sammantaget bidrar till att uppfylla läroplanens och skolnämndens mål kring internationalisering, goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkesliv.

Staden deltar i det europeiska nätverket Eurocities Social Affairs Forum och nämnden i arbetsgruppen ”Utbildning”. I maj deltog en representant i arbetsgruppträffen i Tweente i Nederländerna där 38 representanter från 19 storstäder i Europa utbytte erfarenheter och fick ta del av goda exempel från värdstaden. Temat för träffen var Equality through equity och inriktningen hur man får alla barn och unga att lyckas i sin skolgång. Arbetsgruppen använder metoden ”Critical Friend Review” vid förskole- och skolbesök. Syftet är att genomlysas och ge återkoppling på värdstadens förskolors och skolors starka sidor och eventuella förbättringsområden.

Barn- och utbildningsförvaltningen har fått en ansökan beviljad av nordiska ministerrådets program för utbyte mellan offentlig verksamhet i Norden och Baltikum. Projektets tema är nordisk-baltiska perspektiv på systematiskt kvalitetsarbete från förskola till gymnasium. Två studieresor kommer att genomföras. En till Eurocitiesmedlemmen Tallinn, Estland och en till stadens vänort Valmiera i Lettland.

Fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling

Solna gymnasium har beviljats en ansökan till EU-programmet Erasmus+ Mobilitet ackreditering för programperioden 2021-2027. Motsvarande ackreditering inom Erasmus+ Mobilitet för förskolan, grundskolan, modersmål och anpassade grundskolan är även den beviljad och omfattar perioden 2022-2027. Syftet är att få en sammanhållen internationell fortbildningsinsats för samtliga verksamheter samt möjlighet till utbyten för elever.

Inom ramen för EU-programmet Erasmus + har fler nätverkskonferenser för pedagoger och skollärdare genomförts av Universitet- och högskolerådet. E-twinning är en digital samverkansplattform där lärare kan få kontakt och samverka med andra lärare i Europa och även starta digitala projekt för elever. E-twinning är i gång på Bergshamraskolan och på Parkskolan. I mars var en koordinator från Hannover och besökte skolor i Solna och i april var fem lärare från Ekensbergsskolan och Tallbackaskolan i Hannover och jobbskuggade tyska kollegor. I maj var ytterligare fem lärare från Råsundaskolan och Bergshamraskolan i Hannover på jobbskuggning.

Under perioden har lärarlag från Solna gymnasium jobbskuggat kollegor i stadens danska vänort Gladsaxe. Särskilt fokus var på hur undervisningen kan utvecklas, arbetet med tillgängliga lärmiljöer samt främja elevernas hälsa och välmående. Personal från Gladsaxe har under perioden gjort en motsvarande jobbskuggning i Solna. Vidare har lärare från Solna gymnasium besökt Antwerpen inom Erasmus+ och jobbskuggning på skolan OLVCPlus i syfte att utveckla deltagande lärares pedagogiska kompetens och elevutvecklingsarbete. Lärare och

skolledare har besökt Paris för att ta del av hur de arbetar med ungdomar som satsar på att vara idrottare på elitnivå. Rektorn för Solna gymnasium har jobbskuggat en kollega vid Tyska skolan i Prag. Programmet innehöll kollegialt utbyte, klassrumsobservationer, deltagande i ett pågående samarbetsprojekt samt förberedelse för ett nytt internationellt utbyte skolorna emellan.

Rusta barn och unga för framtiden

Solna gymnasium har ett pågående Erasmussamarbete med skolor i Prag (Tjeckien), Gladsaxe (Danmark), Wolfsburg (Tyskland) och Poprad (Slovakien). Projektet fokuserar på klimattförändringar och hållbar utveckling. Utbyten har genomförts under vårterminen med elevresor till Gladsaxe och Prag. Gymnasiet har under perioden genomfört planeringsresor inför kommande samarbetsprojekt med elever.

Skolambassadörer för EU finns på Tallbackaskolan, Råsundaskolan- och Ulriksdalsskolan samt på Solna gymnasium. Deras uppdrag är att inspirera och stödja insatser för att öka intresset och kunskapen om EU-frågor på skolan. Ulriksdalsskolan och Solna gymnasium har också skolambassadörer inom Europaparlamentets Ambassadörsskolor (EPAS). Även de ska höja kunskap och intresse för EU-frågor men genom att utbilda juniorambassadörer bland eleverna.

Framgångsfaktorer är att skapa en tydlig struktur för det internationella arbete där olika aktiviteter sammantaget bidrar till att uppfylla läroplanens och skolnämndens mål kring internationalisering, goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkesliv.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att säkra att alla medborgare får likvärdigt bemötande och service. Det arbetet bidrar till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs likabehandlingsarbetet under perioden.

Skolnämnden har under 2023 fortsatt fokus på värdegrundsarbete och arbeta för en likvärdig skola.

Tillgänglig utbildning

Utifrån den översyn av lärares arbetsuppgifter som genomfördes 2020 fortsätter arbetet med att öka elevernas tillgång till en behörig lärare. Lektionsdesign och att utveckla tillgängliga lärmiljöer är prioriterat för samtliga skolor. Extra tid till lärande har erbjudits för elever i årskurs 8 och 9 som riskerar att inte nå behörighet till ett gymnasieprogram. Förutom den obligatoriska lovskolan har frivillig anordnad lovskola organiserats på påsklov och sportlov. Verksamheterna ansvarar själva för respektive lovskola vilket är positivt för eleverna. Under de två sista sommarveckorna 2023 organiserades naturskola för eleverna i årskurs F-3 på Parkskolan.

Staden kan genom olika skolformer erbjuda en sammanhållen skolgång för elever från förskoleklass till gymnasieskolan och genom anpassade grundskolan vidare till anpassade gymnasieskolan, och därigenom stötta eleverna genom hela skolgången och vidare ut i arbetslivet eller fortsatta studier.

Särskilda undervisningsgrupper

Alla elever har rätt till en god utbildning och förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. För en del elever kan det innebära att de behöver extra anpassningar eller särskilt stöd. Genom att ha särskilda undervisningsgrupper i skolorna stärks organisationen för särskilt stöd. För att stärka organisationen ytterligare finns en central särskild undervisningsgrupp. Målsättningen är att det ska öka likvärdigheten så att alla elever får den utbildning de har rätt till.

Lagändringar

I juni 2022 fattade regeringen beslut om flera ändringar i skollagen som syftar till stärkt elevhälsa och utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Ändringarna börjar att gälla den 2 juli 2023. Några av ändringarna rör benämningar som förekommer i skollagen:

- Grundskolan byter namn till anpassad grundskola.
- Gymnasieskolan byter namn till anpassad gymnasieskola.
- Benämningen träningskola tas bort.
- Uttrycket utvecklingsstörning ersätts av intellektuell funktionsnedsättning.

Likabehandlingsarbetet bedrivs framför allt inom ramen för skolornas systematiska kvalitetsarbete. Verksamheterna ansvarar för att varje läsår planera och följa upp aktiviteter inom likabehandling. Aktiviteterna ingår i varje enhets plan mot kränkande behandling och diskriminering som utvärderas och analyseras vid läsårets

slut.

Miljö och klimat

Hållbar stadsutveckling

Under vårterminen har två trygghetsvandringar genomförts i samarbete med tekniska nämnden, på Ekensbergsskolan och Noblaskolan. Trygghetsvandringarna görs i syfte att visa rekommenderade skolvägar, identifiera potentiellt otrygga platser och eventuella brister i trafiksäkerheten. Genom att arbeta aktivt med säkra skolvägar och trygghetsvandringar som visar rekommenderade gång- och cykelvägar, önskar nämnden bidra till att fler går och cyklar till skolan för en positiv påverkan på klimat, miljö och hälsa.

Effektiv resursanvändning

Verksamheten har under året fortsatt arbeta nära tekniska nämnden kring bland annat energieffektiviserande åtgärder såsom utbyte av armaturer och ljuskällor i de lokaler som nämnden nyttjar, för att bidra till mer energieffektiva lokaler.

Leverantören av mat till stadens skolor är enligt avtalet ålagda att tillsammans med verksamheten arbeta för att minska matsvinnet vilket genomförs på flera olika sätt. Täta avstämningar mellan tillagningskök och mottagningskök genomförs för att undvika att det levereras mer mat än vad som går åt. Leverantören arbetar också med att informera eleverna om hur de kan minska tallrikssvinnet. I anslutning till matsalen sätter leverantören löpande upp informationsskyltar om hur det går med arbetet kring matsvinnet efter önskemål från eleverna. Ibland anordnas också en utmaningsperiod där syftet är att minska matsvinnet och lyckas eleverna att uppnå målet så får de en belöning som beslutats gemensamt på skolans matråd.

Matsvinn vägs, rapporteras och dokumenteras i kategorierna tallrikssvinn och totalt svinn. Jämfört med 2022 så har både tallrikssvinn och det totala matsvinnet ökat något under det första halvåret 2023.

God livsmiljö

Arbetet med att undvika användningen av farliga ämnen samt hantering av kemikalier så att risker minimeras och minska barns exponering för miljöskadliga ämnen fortsätter. Nämnden har bland annat genomfört en uppföljning av 'Åtgärdsplan för att minska kemikalier i förskola och skola'. Syftet med uppföljningen var att identifiera områden som behöver aktualiseras eller vidareutvecklas. Nästa steg är att prioritera mellan de identifierade områdena och lägga upp plan för genomförande. Förvaltningen arbetar också vidare kontinuerligt med egenkontroller för verksamheterna, där hantering av kemikalier ingår.

Förväntad utveckling

Under hösten kommer skolnämnden ta ställning till en skolförsörjningsplan som syftar till en långsiktigt hållbar skolorganisation i hela kommunen. Det är viktigt att alla skolor har ett tillräckligt stort elevunderlag för att säkra tillgång till behöriga lärare och till nödvändiga specialistresurser såsom speciallärare/specialpedagoger och övrig elevhälsopersonal.

Det finns behov av stärkt kompetens kring elever med NPF-diagnoser (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar). I vissa fall behöver stödet ges i mindre undervisningsgrupper, i andra fall kan specialpedagogisk personal stödja i det ordinarie klassrummet. Under läsåret 2023/2024 kommer all personal på fritidshem genomgå en utbildning i NPF och bemötande med stadens skolpsykologer som handledare. Fortsatt arbete med elever med hög skolfrånvaro är också nödvändigt för att fler elever ska nå skolans mål.

Vidare kommer utbildad personal erbjudas gå barnskötarutbildning och barnskötare kan få läsa delar av lärarprogrammet med inriktning mot fritidshem.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
Matentreprenad för Solna stads skolor och förskolor	Avtalet är förlängt till 2024-06-30

Avtalsuppföljning

Skolnämnden i Solna stad har ett pågående avtal gällande matentreprenad till skolor och förskolor. Avtalet är nyligen förlängt och sträcker sig till 2024-06-30. För att säkerställa att den levererade tjänsten följer avtalet genomförs ett antal kontroller med olika frekvens under året. Resultatet av de olika kontrollerna sammanfattas årligen i en uppföljningsrapport med en bedömning av resultatet och eventuella förslag på åtgärder. Rapporten finns med som en bilaga till delårsrapporten.

Rapporten för läsåret 2022/2023 visar att samtliga kontroller har genomförts enligt plan. Enligt rekommendation i föregående uppföljningsrapport har stickprovskontrollerna utökats och även genomförts under hösten men under våren har det endast genomförts några få kontroller.

Den sammanfattande slutsatsen är att de genomförda kontrollerna visar att leverantören till största del följer avtalet. Inköp under året har granskats av och i samtliga kategorier finns enstaka produkter som inte når de krav som är ställda i avtalet. Efter avstämningsmöte med leverantören så visar det sig att avvikelserna i de flesta fall beror på att leverantören köpt en ersättningsprodukt när ordinarie produkt inte gått att få tag på och i enstaka fall rör sig om att man vid inköpet valt fel produkt.

Resultatet av enkäten visar att de flesta elever i grundskolan är nöjda och att andelen positiva svar har ökat på de flesta mätpunkterna. Precis som föregående läsår är det frågan om matsalen känns ren, fräsch och trivsamt som sticker ut med minst andel nöjda elever.

Rekommendationen att strukturera upp matrådsmötena med en tydlig dagordning och protokoll har ännu inte fått något genomslag på skolorna och det behöver därför påminnas om detta igen. Åtgärder för att stickprov på maten blir genomförda behöver vidtas. Eventuellt behöver antalet stickprov som genomförs av personal på förvaltningen utökas för att säkerställa att maten och utbudet regelbundet kontrolleras.

Intern kontroll

Nämndens interna kontrollplan för 2023 består i huvudsak av kontrollmoment kopplade till verksamhetsprocesser. Arbetet med de beslutade kontrollmomenten pågår enligt plan.

Uppföljning av internkontrollplan

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Verksamhetsprocesser	Följa upp användning och effekter av strukturbidraget	Uppföljning av vad rektorer på grundskolan använder strukturbidraget till, och om det ger önskad effekt	Kontrollen genomförs under hösten utifrån verksamhetens kvalitetsrapporter.
	Likvärdig och rättssäker bedömning	Kontroll att rutin för bedömning följs	Kontrollen genomförs under hösten.
	Närvarokontroll	Kontroll att rutiner för närvarokontroll finns och fungerar	Kontrollen genomförs under hösten.
	Personalplanering på fritidshemmet	Kontroll av faktisk personaltätthet på fritidshemmet	<p>◆ Lindrig avvikelse</p> <p>Kontrollen för vårterminen genomfördes under vecka 19. Kontrollen genomfördes genom att planerat antal elever jämfördes med faktiskt antal under olika tidpunkter på eftermiddagen. Respektive skola har även inkommit med uppgifter om schemalagd personal under de olika tidpunkterna. Kontrollen visar på att det genomgående är färre antal elever närvarande jämfört med planerat. Största avvikelse är det för elever i årskurs 4-6. Ett snitt under dagen av faktiskt närvarande elever och schemalagd personal för fritids F-klass till åk 6 visar på en personaltätthet på 10,14 barn per personal.</p>

Uppföljning av avtal för matentreprenad läsåret 22/23

Inledning

Skolnämnden i Solna stad har ett pågående avtal gällande matentreprenad till skolor och förskolor. Det pågående avtalet är tecknat med leverantören Sodexo och avtalstiden löper mellan 2019-01-01 fram till 2024-06-30. Det finns möjlighet att förlänga avtalet med ytterligare ett år. Avtalet avser färdiglagad lunch för samtliga grundskolor, gymnasieskolan och cirka hälften av stadens förskolor. I avtalet ingår även möjligheten att köpa mellanmål. För att säkerställa att den levererade tjänsten följer avtalet genomförs ett antal kontroller med olika frekvens under året. Genomförda kontroller granskas och en slutlig bedömning med slutsatser och eventuella förslag på åtgärder sammanfattas årligen i en rapport som delges nämnden i samband med delårsrapporten.

Kontroller som genomförs under året

Enkät

Sedan 2018 genomförs årligen en enkät angående upplevelsen av maten och miljön i matsalen. På grundskola och gymnasieskolan besvarar eleverna enkäten som består av tolv frågor samt fritextfält. Från och med hösten 2021 deltar även personal som äter pedagogisk lunch på skolorna i den årliga enkätundersökningen. Förskolornas enkät har fram till år 2021 besvarats av pedagogerna på förskolan och består av fem frågor samt ett fritextfält men från år 2022 har enkäten förändrats och besvaras nu av personal i köken som har kontakten med leverantören (se mer under rubriken iakttagelser/matenkät förskola). Enkäten genomfördes vecka 45-46 på samtliga enheter.

Stickprov

Under året genomförs stickprov på grundskolorna och gymnasieskolan. Till varje stickprov fyller kontrollanten i en checklista. Checklistan består av ja/nej frågor samt ett fritextfält. Checklistan utgår ifrån kravställningen i avtalet med leverantören. I samband med stickprovet provsmakas även maten. Stickproven utförs av utsedda personer på förvaltningen och under våren 2022 har personal

som äter pedagogiska måltider utfört flera av stickproven. Stickproven dokumenteras med hjälp av en e-tjänst.

Kontroll av livsmedel och näringsinnehåll

En gång per år genomförs en livsmedelskontroll där främst kött, fisk och ägg kontrolleras. För att kontrollera att kraven i avtalet uppfylls används Upphandlingsmyndighetens kriteriebibliotek. Kriteriebiblioteket är uppdelat i olika kvalitetsnivåer vilket är samma kvalitetsnivåer som använts i kravställningen i avtalet med leverantören. Inför livsmedelskontrollen rapporterar leverantören in vilka inköp som gjorts och förvaltningen stämmer av att avtalad kvalitetsnivån följs. Vid avvikelser återkopplas detta till leverantören som då har möjlighet att förklara avvikelserna eller åtgärda felet. Huvudregeln är att produkter som inte når de krav som ställts ska plockas bort och ersättas med en ny produkt som uppfyller kraven till nästa uppföljning.

Matråd

Två gånger per termin ska leverantören initiera ett matråd på samtliga skolor. På matråden deltar elever och pedagoger från skolan samt representanter från leverantören. Tillsammans tar skolan och leverantören fram en dagordning och leverantören ansvarar för att mötet protokollförs.

Kontroll av matsedel

Inför varje termin kontrolleras leverantörens förslag till grundmatsedeln så att den överensstämmer med vad som är avtalat.

Informationsträffar

Enligt avtal finns möjlighet till informationsträffar, där vårdnadshavare får provsmaka maten.

Avstämningsmöten med leverantör

En gång per termin hålls ett avstämningsmöte mellan förvaltningen och leverantören där olika frågor som dykt upp diskuteras. Utöver dessa möten så genomförs möten när behov uppstår.

Iakttagelser

Rekommendationer från föregående år:

I föregående års uppföljningsrapport presenterades ett antal slutsatser och rekommendationer. Punkterna presenteras här och resultatet redovisas under rubriken bedömning.

- Fortsatt arbete mellan skola och leverantör för att öka trivseln i matsalen då endast 43 procent anser att de är nöjda med att matsalen känns ren och fräsch. Det bör också ses över vad som kan göras för att minska på ljudnivån i matsalen så att eleverna ska få matro.
- Att personal fortsätter att genomföra stickprov på maten 4 gånger per månad och att samtliga dokumenterar dessa i e-tjänsten. E-tjänsten har tagits fram för att digitalt kunna samla in alla svar och få en tydligare bild av avvikelser.
- Tätare avstämning med leverantören angående avvikelser gällande inköp av livsmedel, främst kyckling, kalkon och lax, för att säkerställa att leverantören åtgärdar avvikelserna så fort som möjligt.
- Att från förvaltningens sida arbeta mer löpande med matsvinn samt att börja se över möjligheter att mäta matsvinn på förskolor.
- Eftersom matrådets protokoll i nuläget ser olika ut rekommenderas att samtliga skolor utgår från mallen när de skriver protokollet. Protokollet bör delas direkt från förvaltningen till leverantören då det är leverantören som ansvarar för att matråden protokollförs. För att vårdnadshavare ska ta del av matrådsprotokollen rekommenderas att det skickas tillsammans med rektorsbrevet.
- Börja förbereda för en ny upphandling genom att samla in olika underlag.
- Att uppdaterad statistik över matsvinn sätts upp i anslutning till matsalen för att elever ska ta del hur det ser ut.
- Undersöka möjligheter att genomföra stickprov på matsvinnet på förskolorna.

Stickprov

För löpande kontroll av maten som serveras genomförs stickprov regelbundet. Sedan vårterminen 2022 har personal på skolorna hjälpt till att utföra stickprov, riktmärke för varje skola är att genomföra fyra stickprov per månad. Utöver personalen ska stickprov även utföras av utsedda personer på förvaltningen. Under vårterminen 2023 har det varit svårt att få in stickprov utförda av personal på skolan. De stickprov som lämnats in under läsåret visar inte på några större avvikelser. Avvikelse som har noterats är att salladsbuffén är mindre än vad den ska vara, att serveringslinjen inte är ren, samt att det saknas fyra olika sorters bröd och att menyn avviker.

Matenkät grundskola och gymnasium

Matenkäten genomfördes i november 2022. Årskurs F-3 har besvarat enkäten på papper och årskurs 4–9 samt pedagoger besvarar enkäten digitalt. Då grundsärskolan har få elever och en låg svarsfrekvens redovisas deras svar tillsammans med Skytteholmsskolan åk F-3.

Svarsfrekvensen för enkäten som besvarades av eleverna i grundskolan är cirka 60 procent, vilket är i paritet med föregående år. För gymnasiet har det skett en minskning, cirka 35 procent av eleverna har besvarat enkäten i år jämfört med förra året då det var 50 procent som svarade. Resultatet av enkäten visar att de flesta elever i grundskolan är nöjda och att andelen positiva svar har ökat på de flesta mätpunkterna.

Precis som föregående år är det frågan om matsalen känns ren, fräsch och trivsamt som sticker ut med minst andel nöjda elever. Det är 47 procent av eleverna som anger att de känner sig nöjda vilket är en liten ökning mot förra årets 43 procent.

Ekensbergsskolan är den skola som har flest andel nöjda elever på samtliga mätpunkter. Tallbackaskolan och Ulriksdalsskolan har minst andel nöjda elever. Enligt enkäten anser 67 procent av eleverna att de kan äta sig mätta på skolmaten och 71 procent av eleverna känner sig nöjda efter dagens lunch vilket är en ökning på båda frågorna jämfört med föregående år. Det finns dock variationer mellan skolorna. På gymnasieskolan är det tillgången till sittplatser och tiden i kön som sticker ut med lägre nöjdhet. Eleverna har lämnat flera förslag på mat de önskar i fritextsfältet, bland annat önskas pannkaka, tacos, hamburgare och pizza. Flera elever har kommenterat att de inte är nöjda med miljön i matsalen. De menar att bord, stolar och porslin är

smutsiga samt att ljudvolymen är hög och man önskar att införa tio tysta minuter varje dag.

I år infördes det en ny fråga på enkäten som var riktad till det kompletterande utbudet och vad eleverna tycker om det samt om de önskar något annat i stället. De flesta är nöjda med de alternativ som finns men några av de önskemål som kom in var att det ska finnas mjukt bröd, yoghurt, fil med flingor eller müsli, pålägg och frukt. En del önskar att det ska serveras en huvudrätt till. På gymnasiet svarade flera elever att de gärna ser att soppa serveras. Vid en jämförelse mellan pedagogernas och elevernas svar så är pedagogerna mer nöjda än vad eleverna är på samtliga mätpunkter.

Matenkät förskola

Matenkäten genomfördes i november 2022 och det är personal i köket som har besvarat enkäten. Enkäten innehåller tre frågor och ett fritextfält. Tidigare har personal i barngrupp svarat på enkäten men eftersom syftet med enkäten är att utvärdera hur väl leverantören följer avtalet valde förvaltningen att göra om enkäten för förskolan och ställa frågor riktade till personalen i köket som tar emot maten. Det är personalen i köket som tar emot maten, ser hur mycket mat som går åt samt har kontakt med leverantören om det är några avvikelser. Tidigare fanns det också med frågor om barnens upplevelse av måltiderna men då andra parametrar, till exempel miljön vid matbordet, till stor del påverkar måltiden valde förvaltningen att ta bort dessa frågor då den kan fångas in av personalen på annat sätt.

Vid enkätens genomförande var det 16 förskolor som köpte färdiglagad mat av Sodexo. Resultatet av enkäten på förskolorna visar att personalen i köket är nöjda med leverantören men några förbättringsförslag har kommit in. De ser gärna en större variation på sallad och grönsaker, att den vegetariska maten är mer lik den ordinarie rätten och att maten anpassas bättre för barn genom att krydda mindre och minska på svårtuggat kött.

Kontroll av livsmedel och näringsinnehåll

Inköp för 2022 har granskats av förvaltningen och i samtliga kategorier finns enstaka produkter som inte når de krav som är ställda i avtalet. Efter avstämningsmöte med leverantören så visar det sig att avvikelserna i de flesta fall beror på att leverantören köpt en ersättningsprodukt när ordinarie produkt

inte gått att få tag på och i enstaka fall rör sig om att man vid inköpet valt fel produkt.

Kontroll av matsedeln

Kontroll av matsedeln för läsåret har genomförts och visade på enstaka avvikelser. Avvikelserna korrigerades innan matsedeln fastställdes och presenterades på skolorna.

Matråd

Matråden hålls två gånger per termin på varje skola och på varje möte ska det finnas elever och personal från skolan samt representanter från leverantören. Enligt de protokoll som lämnats till förvaltningen så saknas ibland närvaro av personal från skolan och på gymnasiet har inga elever varit representerade. Under läsåret har även representant från förvaltningen deltagit på några av matråden. Enligt protokollen så är matsvinnet en fråga som diskuteras mycket under matråden. Eleverna är intresserade av att lära sig mer för att hjälpa till att minska matsvinnet. I anslutning till matsalen så sätter leverantören löpande upp informationsskyltar om hur det går med arbetet att minska matsvinnet efter önskemål från eleverna. Leverantören ger även eleverna tips på hur de ska tänka för att minska på matsvinnet. Ibland ordnas också en utmaningsperiod där målet är att minska matsvinnet och lyckas eleverna att uppnå målet så får de en belöning som man gemensamt beslutat om på matrådet.

På flera skolor tar eleverna upp att ljudvolymen i matsalen är hög och att det är stökigt bland eleverna. Vissa av klasserna önskar att det på varje lunch ska införas en tyst stund för att kunna få matro. Eleverna tar också upp att det är smutsigt på bord och stolar när man kommer till sin plats. Leverantörens personal försöker se till att torka av borden regelbundet men ber också eleverna att hjälpa till och se till att torka av sin plats när de har ätit klart. Det har av förvaltningen skapats en mall för hur matradsprotokollen ska se ut, dock är det få skolor som använder den. På de skolor som använder sig utav mallen har responsen varit att den behöver justeras för att passa mötesstrukturen bättre. Protokollen ska göras tillgängliga för vårdnadshavare men detta verkar inte ha skett på någon av skolorna. Några av skolorna meddelar att de har sett till att all personal tar del av protokollen och att de tar

upp med respektive klass vad som kommit fram på matrådet.

Matsvinn

På skolorna vägs allt svinn och rapporteras och dokumenteras. Både det totala svinnet och svinn som uppkommer när eleven inte ätit upp den mat de lagt på tallriken (tallrikssvinn) Leverantören arbetar med att minska på svinnet på flera olika sätt. Avstämningar med mottagningsköken görs regelbundet för att se till så att det inte levereras mer mat än vad som behövs. Leverantören arbetar också med att upplysa och uppmuntra eleverna om hur de ska tänka för att tallrikssvinn ska minska. En tydlig åtgärd är att uppmana eleverna att ta mindre portioner och sen ta mer om man är fortsatt hungrig. Utifrån den statistik som lämnats från leverantören som avser första halvåret av 2023 så ökar både tallrikssvinn och det totala svinnet på skolorna jämfört med 2022. För förskolorna finns i dag ingen möjlighet att väga svinnet men det förs en dialog med leverantören om hur det skulle kunna genomföras. Leverantören har föreslagit varje kök ska utrustas med en enklare våg för att få en ungefärlig bild av hur det ser ut. Förvaltningen har fått statistik på hur mycket matavfall som hämtas från ett utvalt antal förskolor. Utifrån de uppgifter som finns så ser det ut som att förskolorna slänger mer matavfall per portion än vad skolorna gör.

Avstämningsmöten med leverantören

Två gånger under läsåret har förvaltningen och leverantören avstämningsmöten, utöver dessa möten hålls en löpande kontakt. Under avstämningsmötet informerade leverantören att de på några skolor har haft matråd för personalen för att de bättre ska förstå varför de serverar eller inte serverar viss mat. Både personalen och leverantören upplever att matråden har varit givande. Även resultatet av matenkäten har diskuterats vilket ledde till att leverantören bjöd in till ett studiebesök i Täby, se avsnittet nedan. Det har även diskuterats andra frågor som både leverantören och förvaltningen valt att lyfta t.ex. kontaktvägar till våra enheter, rapportering av specialkost, matråd och att leverantören ibland upplever att det är svårt att boka in dessa på skolorna.

Informationsträffar

Under vecka 39 2022 genomfördes informationsträffen för vårdnadshavare på

Råsunda Annex. Drygt 100 vårdnadshavare var på plats och provsmakade maten samt lyssnade till ett kortare föredrag av Sodexo.

Studiebesök i Täby

Efter att ha diskuterat resultatet på matenkäten, som visar att många av eleverna upplever miljön i matsalen som stökig, bjöd leverantören in till ett studiebesök till Täby för att visa hur man där tillsammans med kommunen arbetat med miljön i matsalen. Totalt besöktes tre grundskolor. I samtliga matsalar på dessa grundskolor har det arbetats med att inreda med exempelvis växter och akvarium för att uppnå en lugn miljö. De har även arbetat med serveringslinjen för att få den att se mer inbjudande och trevlig ut. Färg och olika typer av belysning är något som de har lagt stor vikt vid. Under besöket presenterades även ett koncept som grundskolorna arbetar med som de kallar för frukostkocken. Konceptet bygger på att varje klass bjuds in till matsalen för att diskutera maten och matsalen. Under mötet bjuds det på frukost. Mötena genomförs minst en gång per termin och klass men om behov finns så bjuder leverantören in till fler möten. Dessa grundskolor har även matråd på liknande sett som de hålls i Solna men upplevelsen är att konceptet frukostkocken ger mer engagerade elever och bättre resultat.

Bedömning

Som tidigare nämnts så visar resultatet av den årliga enkäten på en ökad andel nöjda elever i grundskola och gymnasiet. Vid förra uppföljningen av avtalet lämnades en del rekommendationer för hur arbetet kring miljön i skolmatsalen kan förbättras och vissa punkter har genomförts eller påbörjats. Förra årets enkät visade att 43 procent av eleverna svarat att de var nöjda med att matsalen kändes ren och trevlig, årets enkät visar en liten ökning till 47 procent. Under pandemin användes desinfektionsmedel för att göra rent borden vilket gav en beläggning som upplevdes kladdig. Detta har nu åtgärdats och borden upplevs därför renare. Det finns fortfarande åtgärder kvar att göra gällande miljön i matsalen då mer än hälften av eleverna svarar att de inte är nöjda med hur det är idag.

I föregående läsårs rapport rekommenderades även att pedagoger ska fortsätta göra stickprov fyra gånger per månad. Under höstterminen genomfördes flera stickprov men under vårterminen har få stickprov lämnats in. Det bör ses över

om denna uppgift ska ligga kvar på personal på skolan eller om förvaltningen ska ta över uppgiften helt igen. Vidare rekommenderades det att alla skolor bör följa samma matradsprotokoll och att dessa ska finnas tillgängliga för vårdnadshavare. Det har framkommit att protokollen på matråden behöver anpassas för att passa mötesstrukturen bättre och detta bör göras i dialog med leverantören. Det verkar inte som att vårdnadshavare i nuläget kan ta del av matradsprotokollen dock bjöd leverantören och staden tillsammans in till en informationsträff där vårdnadshavare fick provsmaka veckans meny och ställa frågor till leverantören kring skolmaten. Träffen var uppskattad av vårdnadshavarna som var där och en ny träff är planerad till höstterminen 2023.

Vid förra uppföljningens lämnades rekommendation om att förvaltningen mer löpande ska ta del av statistiken för matsvinnet och att uppdaterad statistik ska sättas upp i anslutning till matsalen med aktuella uppgifter av matsvinnet så att elever kan ta del av detta. Leverantören har satt upp statistik över matsvinnet så eleverna kan ta del av den och förvaltningen arbetar framför allt på frågan om att börja mäta matsvinnet på förskolorna. Vid en analys av den statistik som lämnats av leverantören som hämtar matavfall på förskolorna så verkar det som att det slängs en del matavfall från förskolorna.

Matsvinn är en fråga som diskuteras på samtliga matråd och eleverna har ett intresse att minska matsvinnet. Trots detta så ökar svinnet under första halvåret av 2023 jämfört med förra året. Att fortsätta arbeta aktivt med frågan är viktigt. Det är även viktigt att involvera personalen på skolorna så att de kan hjälpa eleverna med att minska matsvinnet. Leverantören har haft matråd med personal på några skolor och upplever detta som positivt.

Slutligen lämnades en rekommendation om att förvaltningen ska ha en tätare avstämning med leverantören för att förhindra att avvikelser sker, detta görs genom de möten som hålls två gånger per läsår där möjlighet att diskutera olika frågor finns.

Slutsats och rekommendationer

Utifrån de kontrollpunkter som finns är bedömningen att leverantören till stor del uppfyller det som är avtalat även om det finns avvikelser. Nedan redovisas slutsatser och förslag på åtgärder.

Följande åtgärder föreslås:

- Se över möjligheten att förbättra miljön i matsalen på några skolor genom att exempelvis addera växter och annan inredning som ger en lugnande effekt för att se om det kan bidra till att miljön i upplevs lugnare.
- Fortsatt arbete med matsvinn på skolor och påbörja arbetet med att väga matsvinn på förskolorna. För att mäta matsvinnet på förskolorna föreslås att varje kök utrustas med en enklare våg.
- Undersöka konceptet frukostkocken närmare för att se om det är något som är möjligt att införa på skolorna.
- Börja förbereda för en ny upphandling genom att samla in underlag.
- Införa matråd för pedagoger, framför allt på skolor som i matenkäten fått lägst andel nöjda elever.
- Säkerställa att stickprov genomförs enligt plan på skolorna, av personal på skolan eller av förvaltningen.
- Anpassa mallen för protokoll på matrådsmöten så att den passar mötesstrukturen bättre.

Uppföljning kränkande behandling grundskola, anpassad grundskola och gymnasium under tidsperioden 1 januari till och med 30 juni 2023

Inledning

Enligt 6 kap. 10 § skollagen (2010:800) har personal som får kännedom om att en elev misstänks ha utsatt för kränkande behandling skyldighet att anmäla det till rektor. Rektor har i sin tur en skyldighet att anmäla detta till huvudmannen som skyndsamt ska inleda en utredning och vidta åtgärder för att den kränkande behandlingen ska upphöra. I Solna stad har rektor delegation på att utreda och vidta åtgärder i dessa ärenden.

I Solna stad anmäls all misstänkt kränkande behandling/diskriminering i verksamhetssystemet Visma draftit. Systemet är enbart till för att anmäla kränkande behandling mellan elever och inte för att anmäla kränkande behandling där personal misstänks ha utsatt en elev. För dessa anmälningar används fortsatt pappersblanketter av skälet att behörigheten i systemet inte kan begränsas till endast en person utan alla på skolenheten som har behörighet i systemet får tillgång till samtliga anmälningar på enheten.

En anmälan om kränkande behandling/diskriminering kan göras direkt till Skolinspektionen/Barn- och elevombudet. Under aktuell uppföljningsperiod har inte någon anmälan om kränkande behandling gjorts hos Skolinspektionen/Barn- och elevombudet för något barn eller elev i Solnas skolor.

Utvärdering av förra tidsperiodens föreslagna åtgärder på huvudmannanivå

Under förra tidsperioden föreslogs att huvudmannen, Solna stad, skulle ta fram utbildningsmaterial till skolorna för att säkerställa efterlevnaden av 6 kap. 10 § skollagen. Vidare föreslogs att huvudmannen skulle utveckla stödmaterial för utredning om kränkande behandling samt följa upp de anmälningar som inte utretts eller avslutats i tid.

Under aktuell tidsperiod har förvaltningen tagit fram nya rutiner för skolorna att följa vid misstänkt kränkande behandling/diskriminering mellan elev/elev.

Rutinerna innehåller en steg-för-steg för att underlätta för den som är ansvarig för ärendet att registrera anmälan och dokumentera utredning och vidtagna åtgärder. Dessa är nu publicerade på intranätet och samtliga rektorer har fått information om att dessa finns tillgängliga. Under samma tidsperiod uppdaterades också de rutiner som finns när personal misstänks ha utsatt elev för kränkande behandling. Dessa är avstämda med HR men kommer att implementeras tillsammans med rektorerna först efter sommaren.

Vidare har förvaltningen tagit fram utbildningsmaterial för skolorna för att säkerställa efterlevnaden av 6 kap. 10 § skollagen. Under tidig höst kommer samtlig personal på alla kommunala skolor (inkl. anpassad grundskola, anpassad gymnasieskola och gymnasieskola) att genomgå en utbildning i kränkande behandling och diskriminering. Utbildningen kommer sedan att publiceras i Kompetensportalen för personalen att genomgå på egen hand på uppmaning av chef (rektor) eller vid nyanställning.

En åtgärd som förvaltningen vidtagit, utöver de som föreslogs i förra tidsperiodens uppföljning, är att en ny mall för ”Plan mot kränkande behandling och diskriminering” tagits fram. Enligt skollagen och diskrimineringslagen finns ett krav på att det ska finnas en sådan plan och att det aktiva arbetet med att förhindra, förebygga och åtgärda kränkande behandling och diskriminering ska dokumenteras. Till mallen har förvaltningen tagit fram en lathund för att det ska bli enklare för skolornas rektorer att använda mallen.

Därutöver har förvaltningen följt upp registrerade anmälningar i systemet genom iakttagelser av slumpmässigt utvalda anmälningar och utredningar. Mer om iakttagelserna utifrån denna uppföljning nedan.

Kontroller som genomförts under tidsperioden

Huvudmannen är ytterst ansvarig för att skolorna motverkar kränkande behandling och följer därför upp skolornas åtgärdande arbete två gånger per år, dels i delårsrapporten per sista augusti och i årsredovisningen.

I uppföljningsarbetet har huvudmannen tagit del av den statistik som finns i systemet om registrerade anmälningar om kränkande behandling samt tagit del

av 25 slumpmässigt utvalda utredningar som respektive grundskola har genomfört under aktuell tidsperiod.

Förvaltningen har inte kunnat ta del av någon anmälan om kränkande behandling i gymnasieskolan då Solna gymnasium inte registrerat några anmälningar om kränkande behandlingar i systemet under aktuell tidsperiod.

lakttagelser av inkomna anmälningar om kränkande behandling

Under perioden 1 januari 2023 till och med 30 juni 2023 registrerades totalt 395 nya anmälningar om kränkande behandling i grundskolan. Solna Gymnasium har inte registrerat någon anmälan under aktuell period.

261 anmälningar för grundskolan ligger kvar för hantering från föregående tidsperiod. Totalt har 326 anmälningar utretts och avslutats. I 24 anmälningar har inte någon utredning inletts alls och av 287 anmälningar är utredningar påbörjade men inte avslutade ännu. Av de 326 avslutade ärendena under perioden har det i 93 procent av fallen bedömts att eleven har blivit utsatt för kränkande behandling.

Av inkomna anmälningar där kränkning konstaterats framgår att av de elever som blivit utsatta är 67 procent pojkar och 32 procent flickor. Övriga kategorier (hen och vet ej) uppgår till 1 procent. Vidare framgår att av de elever som utsätter är 82 procent pojkar och 15 procent flickor. Övriga kategorier uppgår till 3 procent.

49 procent av kränkningarna utgörs av fysiska kränkningar och 30 procent utgörs av verbala kränkningar. Kränkningarna har främst inträffat på skolgården, i klassrummet och i korridoren.

Antalet anmälningar per skola, där kränkning bekräftats, fördelar sig enligt följande:

Ekensbergsskolan: 31

Skytteholmsskolan: 32

Granbackaskolan: 49

Bergshamraskolan: 68

Parksskolan: 85

Tallbackaskolan: 104

Ulriksdalsskolan: 70

Råsundaskolan: 136

Observera att ovan siffror gäller anmälningar där utredning påbörjats men inte avslutats och ärenden som avslutats och där kränkning konstaterats. I 26 anmälningar är en utredning inte påbörjad och kränkning kan därför senare komma att konstateras även i dessa fall.

lakttagelser av genomförda utredningar om kränkande behandling

Ett ärende om kränkande behandling ska innehålla anmälan, utredning, bedömning av om en kränkning har inträffat eller inte samt dokumentation av vidtagna åtgärder och uppföljning i de ärenden där kränkning konstaterats. En anmälan och utredning av kränkande behandling ska ske skyndsamt enligt skollagen.

Huvudmannen har tagit del av 25 slumpmässigt utvalda utredningar från respektive skolenhet som genomförts i systemet.

Många av de anmälningar som genomgått beskriver tydligt vad som inträffat. Det framgår vem som blivit utsatt och vem som utsatt samt vem som är ansvarig för att ärendet utreds. I de flesta fall har vårdnadshavarna kontaktats och informerats om anmälan. Vanligtvis görs anmälan i nära anslutning till den inträffade händelsen samtidigt som dokumentation av genomförd utredning däremot ofta drar ut på tiden.

Utredningen beskriver oftast vad som inträffat men i många fall innehåller dessa liknande uppgifter som anges i anmälan. Utifrån vad som framkommer i uppföljningarna så är beslutade åtgärder i de flesta fall adekvata för att avhjälpa kränkningarna. Beslutade åtgärder riktas till både eleven som är utsatt och till de som utsätter.

Slutsats och rekommendationer

Från och med 1 augusti 2022 till och med 31 december 2022 har de kommunala skolorna i Solna stad registrerat 529 anmälningar om kränkande behandling. Under våren 2023 registrerades totalt 395 anmälningar om kränkande behandling. Detta visar på att antalet registrerade anmälningar

sjunkit under våren. I höstas avslutades 282 utredningar och under våren var den siffran 326 vilket är positivt.

Solna gymnasium har hittills under 2023 inte registrerat någon anmälan om kränkande behandling. Detta har och kommer att följas upp med ansvarig rektor för att säkerställa att skolan följer gällande rutiner.

Råsunda skola och Ulriksdalsskolan som är Solnas två största skolenheter sett till antalet elever står fortsatt för majoriteten av anmälningarna som registrerats. Att en skolenhet har många anmälningar om kränkande behandling betyder inte per automatik att skolan har fler kränkningar än de skolorna med få anmälningar utan kan bero på andra faktorer, som exempelvis strängare rutiner för vad som ska anmälas i systemet som misstänkt kränkande behandling. Det kan naturligtvis också bero på mer självklara saker som fler elever samt större lokaler och skolgård.

Det kan dock konstateras att när övriga skolenheter ökat i antalet konstaterade kränkningar den här tidsperioden så har Råsunda skola och Ulriksdalsskolan haft en nedåtgående trend och färre anmälningar har efter utredning visat på konstaterad kränkning. Att övriga skolor har fler konstaterade kränkningar behöver inte betyda att det förekommer mer allvarliga incidenter utan kan bero på bättre rutiner för anmälan och utredning, att personalen har en bredare kunskap kring vad en kränkning eller diskriminering innebär eller att skolorna arbetat med att medvetandegöra vad en kränkning eller diskriminering innebär bland eleverna.

Av iakttagelserna framgår vidare att det på många skolor registreras en anmälan men att genomförandet av utredningen ofta tar längre tid. Enligt skollagen omfattas skolor av ett skyndsamhetskrav i fråga om anmälan och utredning vid misstänkt kränkande behandling och diskriminering. Att utredning inte påbörjats eller att ärenden inte är avslutade behöver inte betyda att elevens situation i praktiken inte har hanterats. Snarare är det så, efter samtal med rektorer, att i de ärenden där utredning saknas så har skolan i många fall direkt beslutat om åtgärder utifrån uppgifterna i anmälan. Anmälan och utredning är två steg i handläggningen och en utredning ska alltid genomföras även om den ibland kan vara kort. Att en utredning inte genomförs innebär att skolan inte får en helhetsbild av elevens situation.

Förvaltningen vill därför poängtera vikten av att varje skolenhet har rutiner för hur dokumentationsförfarandet ska gå till och att detta följs upp så att skolorna ser till att uppfylla skyndsamhetskravet. Förvaltningen har också i de nya centrala rutinerna för anmälan och utredning av misstänkt kränkande behandling tydliggjort att alla steg i processen ska genomföras, även om verksamheten snabbt kan konstatera att någon kränkning inte ägt rum. Detta för att andra omständigheter i samband med incidenten kan behöva utredas vidare och åtgärdas.

Vidare visar iakttagelserna att det finns brister i att avsluta ärenden, trots att de är klara för avslut. Det medför att när förvaltningen, som huvudman, samt rektorer inom ramen för sitt respektive systematiska kvalitetsarbete inte utgår från rätt statistik. Av de 287 ärenden som statistiken i dagsläget menar är påbörjade, det vill säga där utredning är inledd, är det många som är klara och väntar på godkännande av ansvarig rektor för att kunna avslutas. Det krävs därför att det avsätts tid för den rektor som är ansvarig i systemet för att godkänna ärendena att kontinuerligt göra detta.

En avslutande kommentar och iakttagelse är att flera av de klagomål som förvaltningen mottagit mot utbildningen i de kommunala skolorna innehåller redogörelser om att vårdnadshavarna saknar återkoppling i fråga om incidenter som rör deras barn. Berörd elev och dess vårdnadshavare (beroende på elevens ålder) är part i ärenden om kränkande behandling och diskriminering. Enligt gällande bestämmelser rör då partsinsyn och parterna har rätt att få ta del av all information i ärendet. Det är av stor vikt att vårdnadshavare och elever får information om det arbete som skolorna och förskolorna genomför för att eleverna ska känna sig trygga i våra verksamheter. Därför bör det, utöver de centrala rutinerna, finnas lokala rutiner för hur återkoppling till vårdnadshavare och elev ska ske på mer regelbunden basis i fråga om ärenden som rör kränkande behandling och diskriminering. En utlämning av skriftlig information i dessa ärenden hanteras av registraturen på förvaltningen vilket ytterligare är en anledning till att det bör prioriteras att ärendena godkänns av rektor för att kunna avslutas. Detta för att underlätta för registrator att vid en begäran om utlämning kunna se vilka handlingar som är färdigjusterade och inte.

Åtgärder att vidta

Huvudmannen ska

- Genomföra utbildning för samtlig personal i skolorna för att säkerställa efterlevnaden av 6 kap. 10 § skollagen
- Utvärdera om de nya rutinerna för arbetsgången vid misstänkt kränkande behandling är användbara eller om de behöver justeras ytterligare
- Följa upp de anmälningar som inte utretts eller avslutats i tid

Skolorna ska

- Se till att all personal genomgår utbildning för att säkerställa efterlevnaden av 6 kap. 10 § skollagen. Antingen genom utbildning i teams eller genom utbildning i Kompetensportalen
- Informera all sin personal om de nya rutinerna vid misstanke om kränkande behandling mellan elev/elev samt när personal misstänkts ha utsatt elev för kränkande behandling
- Särskilt arbeta för att säkerställa att vårdnadshavare/elever får återkoppling efter avslutat kränkingsärende som ett led i att minska antalet klagomål
- Analysera registrerade anmälningar inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete och vid behov genomföra lokala åtgärder
- Ta fram lokala rutiner för att säkerställa att all misstänkt kränkande behandling/diskriminering anmälas, utreds och avslutas i enlighet med skollagens krav på skyndsamhet
- Ta fram lokala rutiner för att ärendena ska godkännas av rektor så snart uppföljning är dokumenterad. Detta för att underlätta utlämning vid begäran om få ta del av allmänna handlingar som en del av partsinsynen